

KARTLEGGING AV BRYTERE

Mål:

- Elevene skal vite hvor alle bryterne på skolen befinner seg og hvilke lys de er koblet til.
- Elevene skal være oppmerksomme på energibruket relatert til hver enkelt bryter.

Generell beskrivelse av aktiviteten:

Lyset i gangene og fellesarealene står ofte på, selv når ingen er der og det ikke trengs. For å oppnå effektiv "elektrisk energiforvaltning", er det viktig at alle vet hvor bryterne er plassert og hva de er koblet til. Det er ikke bare vaktmesterens ansvar å skru av unødvendig lys.

Ansvar og bevissthet ønskes brakt på agendaen ved at elevene kartlegger lysbryterne på hele skolen og gjør denne informasjonen tilgjengelig for alle.

Nødvendig utstyr:

- Kopier av plantegningene for alle skolens etasjer eller blanke plakark til å tegne på.

Nødvendige elevferdigheter:

Lese kart

Hvordan passer denne aktiviteten inn i pensum:

Denne aktiviteten egner seg som en del av undervisningen i Teknisk Tegning, Design Teknologi, Naturfag og Språklære.

Sikkerhetshensyn:

Ingen

Aktiviteten trinn for trinn:	Tidsbehov:
1. Aktiviteten kan utføres av en enkelt klasse eller gruppe, alt etter hvor stor skolen er. Hvis det er mange etasjer, kan alle klassene være ansvarlige for å lage kart over en etasje hver. 2. Ideelt sett, bør en stor oversikt over innsiden av skolen være tilgjengelig. En annen mulighet er at elevene selv tegner en planskisse. Den må imidlertid være presis nok for å fungere som basis for aktiviteten.	Forberedelser – 1 skoletime hvis elevene må lage planskisser av etasjene
3. Etter hvert som lysbryterne blir koblet opp mot lampene blir de kopiert over på kartet ved hjelp av tall og farger for å identifisere tilknytningene.	Eksperiment – 1-2 skoletimer
4. Kartene blir så brukt til å designe en plan for best lys forvaltning ved å delegere ansvar til spesifikke personer. Aktiviteten vil oppfordre og motivere selv de yngste elevene til å forstå konsekvensene av å skru en bryter av eller på.	Diskusjon – 1 skoletime

Forslag til å kombinere med andre AL aktiviteter:

“Skru meg av” – Elevene lager energiklistremerker for å plassere i nærheten av lysbryterne.

“Sett sparing i søkelyset” – Hvilke typer lyspærer eksisterer på markedet og hvordan varierer energiforbruket fra den ene til den andre?

Variasjoner:

Utvide aktiviteten: Eldre elever (11 år og oppover) kan komplettere kartet ved å legge til wattforbruket til hver enkelt lyspære (når den står på). Vanligvis kan man finne ut dette bare ved å se på lyspæren, hvis ikke går det an å kontakte den personen som er ansvarlig for skolens elektriske anlegg. Enda et steg videre ville vært å skrive på hver enkelt bryter (med permanent tusj) det totale wattforbruket på alle lampene som er koblet til den.

Begrense aktiviteten: Hvis tidsskjemaet er begrenset, kan aktiviteten begrenses til et spesifikt område på skolen.

Tilgjengelige hjelpemidler:

Ingen

Søkeuttrykk:

Energi vinning	Generelle tema	Fag	Alders nivå
Transport	Generell bærekraftig utvikling	Teknisk tegning	6-8 år
Arealoppvarming og -kjøling	Fornybar energi	Design teknologi	9-10 år
Varmt og kaldt vann	Energi effektivitet (sparing)	Naturfag	11-12 år
Belysning		Språklære	
Elektriske apparater	CO ₂ fornuftig transport		